והא בעי סמיכה. אע"ג דסמיכה לא מעכבא מ"מ אין לעשות בלא סמיכה לכתחלה וכן פריך בפ' התערובות (זבחים דף עד:) אלא דתנן התם קדשים בקדשים יקרב נשם מי שהוא והא בעינא סמיכה ומשני בקרבן נשים וכן בפסחים פרק האשה (דף פט.) גבי חמשה שנתערבו עורות פסחיהם ומצא יבלת באחד מהן דפטורין מלעשות פסח שני אף על פי שיכולים להביא ולהתנות במותר הפסח אפ"ה פטורין משום דפסח לא בעי סמיכה ומותר פסח בעי סמיכה ולא אמרינן יעשו בלא סמיכה לכתחלה אין לעשות בלא סמיכה כדפרישית וקשה דבפרק תמיד נשחט (שם דף סב.) אמרינן דכל הזבחים ערל וטמא משלחין קרבנותיהם ולא קפיד אסמיכה וליכא למימר דסמיך אחבריי דבפ' כל הפסולין (זבחים דף לג.) מסקינן דתקף לסמיכה שחיטה לחוייתא ואפילו למ"ד (שם לב:) בשאה במקלת לא שמיה שאה ליכא למימר אפשר דמעייל ידיה וסמיך דהא בפרק כל הפסולין (גז"ש) אמרינן כל הסומך ראשו וזרוכו הוא מכניס דבל כחו בעינן וליכא לאוקמי בעוף דעוף לאו זבח הוא ובכהן ומעשר נמי ליכא לאוקמי דהא כל הזבחים קאמר ולא בקרבן נשים משום ערל ויש לומר דהכא כיון שיכול לקייס מצות סמיכה שיביאנו הוא עצמו אין לו לעשות בלא סמיכה וכן בפרק התערובות (שם דף עד:) יש לו תקנה ברעייה[א] דהכי נמי מפליג התם (עו.) גבי אשם משום דאית ליה תקנה ברעייה ובפרק האשה נמי כיון שהוא ספק דשמא פטור הוא[ב] לא עשו חכמים תקנה דאי אפשר לתקן אם לא יעבור מצות סמיכה אבל ערל וטמא[ג] מייתי כגון שאין לו תקנה להמתין כגון שמתו אחיו מחמת מילה דאי אפשר לימול בשום ענין וטמא כגון זב ומצורע שאין רפואתו תלויה בעצמו[ד] אי נמי כגון שהיה עובר בגל תאחר אם היה ממתין וכן היה דתנן בשקלים (פ"ז מ"ד) ומייתי לה בפ"ב דקדושין (דף נה.) בהמה שנמצאת בין ירושלים למגדל עדר זכרים עולות נקבות זבחי שלמים[ה] התם נמי אין תקנה אחרת לאותם קרבנות אלא שיקריב בלא סמיכה[ו] וכן יורש שמביא קרבן אביו אע"פ שאינו סומך וא"ת והא דתנן בפ' דם שחיטה (כריתות כג.) ושניהם מביאים חטאת אחת ובפרק שני נזירים (נזיר דף נז.) שמביאים קרבן בלא סמיכה כדי לפטור עצמו מאי שנא מהביא דפרק האשה ויש לומר דודאי תקנו חכמים שמביאים קרבן אחד מספק בלא סמיכה כדי לפטור עצמו אבל להביא קרבן[ז] ודאי כגון מותר הפסח לא התירו חכמים להביאו בלא סמיכה כדי לפטור את עצמו[יא] וא"ת בפ' כל המנחות בלות מצה (מנחות דף סב:) אמרינן השולח קרבנותיו ממדינת הים כהן מניף על ידו והיכי עביד הכי והא בעי סמיכה דמדקתני מניף משמע דאיירי בשלמים ובקרבן נשים ליכא לאוקמי דהא תנא ליה ריש והאשה כהן מניף על ידה ודוחק לאוקמי בערל וטמא וי"ל דמיירי ביורש וכרבי יהודה דאמר יורש אינו סומך והכא דלא משני ביורש משום דחטאת תנן ובהתערובות (זבחים ע:) תנן כל הזבחים דמשמע אפילו חטאת וא"ת ערל וטמא וכל הנהו דאין ראויין לסמוך[ח] נהי דסמיכה לא מעכבא נימא כל שאינו ראוי לגילה בילה מעכבת בו (מנחות קג.) ויש לומר מדדרשינן בתורת כהנים (ויקרא טו) וכי יטהר הזב מזובו יש[ט] ולא מנגעו[י] שמע מינה דטמא משלח קרבנותיו[כ] דבהבאת קרבן חייבי ועוד מדמעטינן בפרק קמא דחגיגה (דף ד:) טמא מרחיק מובאת שמה והבאתם שמה כל שיש בגיאה יש בהבאה ש"מ דשאר קרבנות משלח ולא מייתינן שיהא ראוי לסמיכה: **אבל חטאת לא ליעול חולין לעזרה.** וא"ת והלא חטאת העוף באה על הספק כדאמרינן בפרק בתרא דנדה (דף ע.)[יב] ויש לומר דאדם עצמו[יא] בדין הוא שמביא על הספק כדי לפטור עצמו[יב] אבל הכא[יג] לשליח אין להביא חולין לעזרה מספק: **פורסי שנמג.** פירש ר"ח דיין גדול שלהם: **וקתני ישאו את אשתו.** מהא דקתני קומנטריסין של עובדי כוכבים אל ישאו את אשתו ורב יוסף קאמר דמיקטל קטלי ליה לא מצי לאקשויי דאיכא לאוקמי לבייתא מיקמי דליתתם פורסי שנמג ועוד אומר ר"י דדלמא הא דעובד כוכבים מסיח לפי תומו כשר לעדות אשה היינו כשמעיד שכבר מת דלא טעי בין מת לגלח מת אבל יודע למות או ליהרג לא מהימן: אבל

אמר מת לא חיישינן. דאוקמינן אחזקה שהנימו חי וגבי כהן שהלך למדינת הים כיון שלא גירשה אינה נאסרת אא"כ מת. אבל זו שנותן לה גט על מנת שיחול שעה א' קודם למיתתו לשמא ימות מיד ודאי חיישינן דלא מרע לה לחזקה בהכי: **והא נוד.** לדידך דבעית לאוקמי לדברי הכל והא נוד דהאי דאמרי ליה לשמות משוס שמא ימות הוא ופליגי ר"מ ואמר לא חיישינן: **ערביך ערבא לריך.** שמא השומר עצמו יפשע: **שמא מת לא חיישינן.** ומתני' דברי הכל ובריתא דהרי זה גיטך תנאי היא פלוגתא דר"מ ומחבריו: **והא בעינא סמיכה.** ותניא בת"כ[ט] ידו[ו] ולא יד בנו ידו ולא יד שלוחו[ז]: **בקרבן נשים.** אשה שנגנבה בכרת ושלחה חטאתה דגבי סמיכה תניא (קדושין דף לו.) דבר אל בני ישראל וסמך[ח] בני ישראל סומכין ואין בנות ישראל סומכות: **ולריכא.** למיתני תלתא בני במתניתין בחזקת שהוא קייס: **דזימנין דלא אפשר.** שהיא עניה ולריכה פרנסה ותעול תרומה בבית הגרנות: **מתני' ברקוס.** מצור מתרגמינן[ט] כרקומין (דברים כ:): **המוטרפת.** ועדיין לא טבעה: **לידון.** בדיני נפשות: **חומרי חייס הו.** כדמפרש ואזיל: **בת ישראל להן.** חומרי מתים: **בת כהן לישראל.** חומרי חיים ולא תאכל בתרומת אביה: **גמ' לא שנו.** דיולא ליהרג נותנין עליו חומרי חייס: **אלא בביס דין של ישראל.** שלאחר גמר דין זימנין דחזו ליה זכותא ומחזירין אותו כדאמרינן בגמרא הדין (סנהדרין דף מב:) הסוס רץ ומעמידו: **פורסי שנמג.** לשון פרסי הוא ספק דין: **כל מקום הו.** דישא הכי איתא מי שנגמר דינו וברח הו' בפ"ק דמכות (דף ז.): **הרי זה יהרג.** אלמא לא אמרינן שמא מצאו לו זכות אחרי כן ש"מ לא שביחא ולא מספקינן בהכי: **איש פלוני מת.** בבית דין מיתת עצמו כגון מי שלקה ושנה בב"ד כופסין אותו לכיפה[י]: **נהרג.** ג' מאריבע מיתות וגבי עובדי כוכבים אלוס במס' ע"ז (דף י:): **קומנטריסין.** ממונין ליהרג: **אמאי אל ישיאו אשתו.** הא קי"ל בפ' בתרא דיבמות (דף קכא:) עובד כוכבים מסיח לפי תומו כשר לעדות אשה: **וקתני.** גבי ישראל ישיאו וקשיא לרב יוסף: **דלא שייבי בה.** שאינה תפארת להם: **דשייבי בה.** כי הכא שמתפארים שהרגו דין: **עבידי נשקר.** ולומר נהרג ואף על פי שלא ראוהו אלא יוצא לידון: **לא שנו.** דנותנין עליו חומרי חייס אלא בדיני עובדי כוכבים דשקלי שוחדא:

תו

אמר רב יוסף לא שנו אלא בב"ד של ישראל אבל בב"ד של עובדי כוכבים כיון דגמיר ליה דינא לקטלא מיקטל קטלי ליה אמר ליה אביי בית דין של עובדי כוכבים נמי דמקבלי שוחדא אמר ליה כי שקלי מקמי דלחתום פורסי שנמג לבתר דמיחתם פורסי שנמג לא שקלי מיתיבי גהכל מקום שיעמדו שנים ויאמרו מעידין אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני ופלוני ופלוני עדיו הרי זה יהרג דלמא בורח שאני ת"ש ישמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו מקומנטרסין של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו מאי מת ומאי נהרג אילימא מת מת ממש ונהרג נהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו הא קיימא לן דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ליה אלא לאו מת יוצא למות נהרג יוצא ליהרג וקתני בב"ד ישראל ישיאו את אשתו לעולם מת ממש ונהרג ממש ודקאמרת דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי לא והא קי"ל דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ה"מ במילתא דלא שייבי בה הבאבל במילתא דשייבי בה עבדי לאחזוקי שיקרייהו א"ר א"ר יוסף לש"ש אלא בב"ד של עובדי כוכבים אבל

עין משפט נר מצוה

כט א ב מיי' פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הלכה יד:
ל ג מיי' פ"ו מהלכות גירושין הלכה כח כט ופ"ע מהלכות תרומות הלכה כ סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמא סעיף טט:
ד נטוש"ע שם סימן יח סעיף לז:
לא ה מיי' פי"ג מהל' סנהדרין הלכה ז סמג לאוין לל:
לב ו מיי' פי"ג מהלכות גירושין הלכה יג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן יח סעיף י:
לג ז מיי' שם הלכה יא סמג שם טוש"ע שם סעיף ג:
לד ח מיי' שם הלכה יג טוש"ע שם סעיף יד:
לה ט מיי' שם ופ"ט מהלכות תרומות הלכה כ סמג שם טוש"ע אה"ע סי' קמא סעיף טט:

פסקי רי"ד

דלא מרע לחזקה דהכי: **השולח חטאתו בו' והא בעינא סמיכה** ותניא בת"כ וסמך ידו ולא יד בנו ולא יד שלוחו ואע"ג דקי"ל דסמיכה לא מעכבא ה"מ דחזי לסמיכה אבל האי דלא חזי לסמיכה מעכבא כדאמרינן גבי בילה דכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו עי' בקדושין בפ"ק (כה.): אמר רב יוסף **בחטאת נשים עסקינן דלאו בני סמיכה נינהו** דהכי תניא התם דבר אל בני ישראל וסמך בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל סומכות **רב פפא אמר בחטאת העוף עסקינן** דלא בעי סמיכה: **מתני' ג' דברים א"ר אלעזר בן פרטא לפני חכמים וקיימו את דבריו** על עיר שהקיפה כרקום ועל הסנה המטורפת בים ועל היוצא לידון שהן בחזקת קיימין אבל עיר שכבשה כרקום וסנה שאבדה בים והיוצא לידון נותנין עליהן חומרי חיים וחומרי מתים בת ישראל לכהן ובת כהן לישראל לא תאכל בתרומה: **תניא שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו שמע מבית דין** (ס"א מקומנטריסין) של אומות **העולם איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו** פי' ממונים להרוג מת הוא שמת מאליו בכיפה ששם הכניסוהו נהרג ע"י אחר ואע"ג דקי"ל מסיח לפי תומו הימוני מהימן הרי זה במילתא דלא שייבי בה אבל במילתא דשייבי בה עבידי לאחזוקי שיקרייהו:

מסורת הש"ס

א) [סוכה כו.], ב) [מלא העוף מיומר עי' תוספות נדה ע. ד"ה ומביא], ג) סנהדרין מה: מכות ז, ד) [מכות קכא: ב"ק קיד. לעיל יט:], ה) [ויקרא פרק ד ב], ו) [ויקרא א], ז) [ועי' מנחות לג:], ח) [ויקרא א], ט) [ע' רש"י כתובות כ:. ולע"ק], י) [סנהדרין פא:], יא) עי' מהרש"ל, יב) [וע"ע תוס' יבמות קד: ד"ה דאמר ומה שנרשם שם בגלון],

גליון הש"ם

תוס' ד"ה והא בעי סמיכה בו' דבהבאת קרבן איירי. עיין תוי"ט דף טו ע"ב תוס' ד"ה אחמי. ועיין בעורוי אבן מגילה דף ח ע"ב ד"ה מזובו:

מוסף תוספות

א. אין לעשות בלא סמיכה. תוס' זבחים עד: ד"ה והא. ב. מלעשות פסח. תוס' זבחים עד: ד"ה והא. ג. (ויש לתמוה וכו' הא אפשר לערל עד שימול ולטמא עד שיטהר, ויעשו סמיכה. הגראה לומר. תוס' זבחים עד: ד"ה והא. ד. ואפשר שלא יתרפא לעולם והו"ל מחוייב קרבן, הלכך טוב לנו שיביא בלא סמיכה. תוס' מנחות ד: ד"ה דסמיך. ה. והתם, הא בעי סמיכה. תוס' זבחים עד: ד"ה בלא סמיכה ממה שנאמר יומתו. תוס' זבחים עד: ד"ה וסל. ז. בתוס' בזבחים דף עה. נוסף: אחר שהוא מחויב סמיכה וכו'. (וכ"ה בכס"ש כאן). ח. אמאי משלחין קרבנותיהן. תוס' יבמות קד: ד"ה דאמר. ט. משמע דאם יטהר מזובו יביא קרבן אע"פ שהוא מצורע. תוס' מו"ק עו: ד"ה ואחמי. י. גבי שני מצורעים שנתערבו קרבנותיהם. תוס' הרא"ש. יא. דבר חיובא. תוס' הרא"ש. יב. דהלכה למשה מסיני דחטאת העוף בא על הספק. תוס' הרא"ש. יג. שהבעלים במדה"י. תוס' הרא"ש.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

אבל בב"ד של ישראל כיון דנמר דיניה לקטלא מיקטל קטלי ליה. אע"ג דאמר בסנהדרין (דף מב:) שהיה אחד רוכב על סוס וסודרין בידו מצאו לו זכות היה הלה מניף בסודרין מכל מקום לא שייך: **רשב"ג** אומר בין כך ובין כך **לא** ישלחנו ביד אחר. [א] והא דדרשינן (קדושין דף מא.) ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח היינו היכא דאין הבעל מקפיד [ב]: **משום** בזיון **דבעל**. פירש בקונטרס שעליו לכתוב את הגט ואינו רוצה שידעו רבים שאינו יודע לכותבו והא דקאמר יכתבו ויתנו [ג] אגב יכתבו נקט יתנו אי נמי על ידי שיאמרו לאחר שיתן ירגיש בדבר שהבעל לא כתבו ומקפיד גם על הנתינה וא"ת מאי בזיון איכא והא תנן (לעיל דף כב:) האשה כותבת את גיטה אלמא אין על הבעל לכתוב וי"ל דלעולם על הבעל לכתוב אלא הא קא משמע לן דאפילו אשה כותבת כשר דידעת לאקנויי: **ומילי לא מימסרן לשליח**. ר"מ ור' יוסי פליגי לקמן בפ' התקבל (דף סו:) באומר לשלשה תנו דקסבר ר"מ דעשאן ב"ד ור' יוסי פליג דאפי' אמר לב"ד הגדול שבירושלים ילמדו ויכתבו ויתנו לה אבל באומר לשנים תנו או לשלשה כתבו ותנו אפילו ר"מ מודה דיכתבו ויתנו ולא מימסרי לשליח כדמוכח מתניתין דהתם והא דקאמר בגמ' שלחו ליה מבי רב לשמואל אמר לשנים כתבו ותנו גט לאשתי ואמרו לסופר וכתב ואתמנו הן מהו שלח להו תלא והדבר צריך תלמוד ופריך מהא דאמר שמואל הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח הוה מצי למיפרך דבשנים אפילו ר"מ מודה דלא מימסרן אלא ניחא ליה לאקשויי שמואל אדשמואל ועוד דהוה מצי למימר דטעמיה דר"מ משום בזיון דבעל וקסבר שמואל דבכתיבה ליכא בזיון אבל בחתימה כשיחתמו אחרים הוא דאיכא בזיון דמיפרסמא מילתא בחתימה טפי ומיהו הוה מצי למיפרך מדשמואל דהכא דקסבר טעמא משום מילי דאמר מתנה הכי היא כגון אלא כיון שהיה צריך להביא משמואל דהכא ה"ל פריך מאידך דשמואל דהתם:

כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל. אפילו למאן דאמר בהמפקיד (ב"מ דף לו.) שומר שמסר לשומר פטור שהרי מסרו לבן דעת דאין יכול לומר לו אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר נהי דלא מיחייב מ"מ לכתחלה אין לו לעשות:

היכא דנפקה לאפיה. נקט הכי משום דמתניתין מיירי בחלה השליח הראשון ולא הגיע לעיר שהאשה שם:

שקול

אבל בב"ד של ישראל כיון דנמר דיניה לקטלא מיקטל קטלי ליה דאבל בב"ד של ישראל כיון דנפק ליה דינא לקטלא קטלי ליה א"ל אביי ב"ד של ישראל נמי אפשר דחזו ליה זכותא כי חזו ליה זכותא מקמי דליגמר דינא בתר גמר דינא תו לא חזו ליה זכותא לימא מסייעא ליה [ד] כ"מ שיעמדו שנים ויאמרו מעידים אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני ופלוני ופלוני עדיו ה"ז יהרג דלמא בורח שאני ת"ש שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו מקומנטרסים של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו מאי מת ומאי נהרג אילימא מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו הא קיי"ל כל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ליה אלא לאו מת יוצא למות ונהרג יוצא ליהרג וקתני בב"ד של ישראל ישיאו את אשתו לעולם מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי לא והא קיי"ל דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני הני מילי במילתא דלא שייכי בה אבל במילתא דשייכי בה עבדי לאחזוקי שקרייהו: **מתני'** [א]המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר [ב]ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר [ג]שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר: **גמ'** אמר רב כהנא חלה תנן פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל היכי דמי אי דא"ל הולך אע"ג דלא חלה נמי ואי דא"ל את הולך אפי' חלה נמי לא ואי רשב"ג אפילו חלה נמי לא דתניא הולך גט זה לאשתי ה"ז משלחו ביד אחר את הולך גט זה לאשתי הרי זה לא ישלחנו ביד אחר רשב"ג אומר [ד]בין כך ובין כך אין השליח עושה שליח איבעית אימא הולך והוא דחלה ואי בעית אימא את הולך וחלה שאני ואי בעית אימא [ה]רשב"ג היא וחלה שאני תנן המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ורמינהו [ו]אמר לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין אבל שליח לא אמר אביי התם טעמא מאי משום בזיון דבעל הכא בעל לא קפיד רבא אמר משום דמילי נינהו [ז]ומילי לא מימסרן לשליח מאי ביניייהו איכא ביניייהו שליח מתנה ובפלוגתא דרב ושמואל רב אמר מתנה אינה כגט ושמואל אמר [ח]מתנה הרי היא כגט: ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני: אמר ריש לקיש כאן שנה רבי [ט]אין השואל רשאי להשאיל [י]ואין השוכר רשאי להשכיר אמר לו רבי יוחנן [כ]זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותה אלא זימנין דגיטא נמי לא הוי דנעשה כמי שאמר לו [ל]אל תגרשה אלא בבית וגירשה אלא בימין וגירשה בשמאל [מ]דכולי עלמא היכא דנפקה לאפיה ויהבה ליה חפץ והדר שקלה מיניה גיטא כולי עלמא לא פליגי דגיטא גיטא מעליא הוי כי פליגי היכא דא"ל שקול

הכא בעל לא קפיד פי' התם שמינהו שליח לכתוב הגט מ"ה אינו רשאי לומר לאחר שיכתוב שהוא בזיון לבעל שעליו מוטל לכתוב גט לאשתו דכתיב וכתב ונתן ואינו רוצה שידעו בו שאינו יודע לכתוב אבל הכא הולכת גט ליכא משום בזיונא דבעל ולא קפיד. **רבא אמר מילי נינהו ומילי לא מימסרן לשליח** פי' התם היינו טעמא דלא משוי שליח שלא מסר להם אלא דברים ואין בדברים כח להיותם חזורים ונמסרים לאחר אבל בכל דאית ביה משהא חזור ונמסר ולקמן בפרק האומר התקבל אמרינן כיון דמילי לא מימסרן לשליח אפילו אמר לג' תנו שעשאן ב"ד ואפילו אמר לב"ד הגדול שבירושלים אין רשאים לומר לאחרים

אבל בב"ד של ישראל כיון דנפק ליה דינא לקטלא קטלי ליה א"ל אביי ב"ד של ישראל נמי אפשר דחזו ליה זכותא כי חזו ליה זכותא מקמי דליגמר דינא בתר גמר דינא תו לא חזו ליה זכותא לימא מסייעא ליה [ד] כ"מ שיעמדו שנים ויאמרו מעידים אנו את איש פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני ופלוני ופלוני עדיו ה"ז יהרג דלמא בורח שאני ת"ש שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת איש פלוני נהרג ישיאו את אשתו מקומנטרסים של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו את אשתו מאי מת ומאי נהרג אילימא מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו הא קיי"ל כל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ליה אלא לאו מת יוצא למות ונהרג יוצא ליהרג וקתני בב"ד של ישראל ישיאו את אשתו לעולם מת ממש ונהרג ממש דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי לא והא קיי"ל דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני הני מילי במילתא דלא שייכי בה אבל במילתא דשייכי בה עבדי לאחזוקי שקרייהו: מתני' [א]המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר [ב]ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר [ג]שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר: גמ' אמר רב כהנא חלה תנן פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל היכי דמי אי דא"ל הולך אע"ג דלא חלה נמי ואי דא"ל את הולך אפי' חלה נמי לא ואי רשב"ג אפילו חלה נמי לא דתניא הולך גט זה לאשתי ה"ז משלחו ביד אחר את הולך גט זה לאשתי הרי זה לא ישלחנו ביד אחר רשב"ג אומר [ד]בין כך ובין כך אין השליח עושה שליח איבעית אימא הולך והוא דחלה ואי בעית אימא את הולך וחלה שאני ואי בעית אימא [ה]רשב"ג היא וחלה שאני תנן המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ורמינהו [ו]אמר לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין אבל שליח לא אמר אביי התם טעמא מאי משום בזיון דבעל הכא בעל לא קפיד רבא אמר משום דמילי נינהו [ז]ומילי לא מימסרן לשליח מאי ביניייהו איכא ביניייהו שליח מתנה ובפלוגתא דרב ושמואל רב אמר מתנה אינה כגט ושמואל אמר [ח]מתנה הרי היא כגט: ואם אמר לו טול לי הימנה חפץ פלוני: אמר ריש לקיש כאן שנה רבי [ט]אין השואל רשאי להשאיל [י]ואין השוכר רשאי להשכיר אמר לו רבי יוחנן [כ]זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותה אלא זימנין דגיטא נמי לא הוי דנעשה כמי שאמר לו [ל]אל תגרשה אלא בבית וגירשה אלא בימין וגירשה בשמאל [מ]דכולי עלמא היכא דנפקה לאפיה ויהבה ליה חפץ והדר שקלה מיניה גיטא כולי עלמא לא פליגי דגיטא גיטא מעליא הוי כי פליגי היכא דא"ל שקול

פו לא חזו ליה זכותא. כלומר לא שכיח הלכך לא מספקינן בהכי: **מתני' המביא גט בא"י.** שאין צריך לומר בפני נכתב ונחתם: **משלחו ביד אחר.** ועושה שליח מעליו ושלח בב"ד: **ואם אמר לו.** בעל לשליח: **טול לי הימנה חפץ פלוני.** כשתתן לה את הגט לא ישלחנו ביד אחר: **גמ' הלה תנן.** דאיכא וה"ה לכל אומנין אבל אי לא אגיס לא ישלחנו ביד אחר: **אי דאמר ליה הולך.** ולא אמר ליה אתה בעצמך הולך: **ואי.** מתני' ר"ש: **אפילו.** לא אמר ליה אתה הולך כי הלה נמי לא: **כ"ז משלחו בו.** ולא מפליג בין הלה ללא הלה ועושה שליח אחר דהולך לא משמע אלא טרח שיבא גט זה לידה: **איבעיא אימא.** מתני' דאמר ליה הולך ואפ"ה בעינן הלה דבריתא דקתני ה"ז משלחו והוא דהלה: **ואיבעיא אימא.** מתני' דאמר ליה את הולך והלה שאני וברייתא דקתני לא ישלחנו בדלא הלה וכן נמי כי תוקמא כרבן שמעון הלה שאני ור"ש בשלא הלה: **אמר נגיס תנו גט לאשתי.** ולא נתן להם גט עשאן עדים ואע"פ שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ויכתוב כדמפרש לקמן: **או ישלשה כתבו גט ותנו לאשתי.** הס עצמם שהרי אמר להם כתבו אבל אמר לשלשה תנו גט לאשתי יאמרו לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאן ג"ד וכשאין לעשות שליח אבל אין השליח יחיד עושה שליח ובמתני' הכי תנן הרי זה משלחו ביד אחר אמר אביי **התם משום בזיונא דבעל** תניא דזימנין דגיטא בטיל אם שנה כדבעינן לפרושי ואע"ג שהגיע חפצו לידו ולא הפסיד כלום בטל גיטא דעבר על דעתו וקפיד דומיא דבית ועלייה דלא מפסיד בעל מידי ואפ"ה בטל גיטא וה"ה הכי נמי הכא והשתא אזיל ומפרש אימת הוי קפידא ובטל גיטא דמדקאמרינן זמנין דגיטא לא הוי משמע דלפעמים הוי גיטא ואפילו שלחו ביד אחר: **היכא דנפקא לאפיה ויהבא ליה חפץ והדר שקלא גיטא מיניה דב"ע לא פליגי דגיטא מעליא הוי.** פי' כשאמר הבעל לשליח ראשון דלא יתן לו ממנה חפץ פלוני אע"פ שאמר לו טול חפץ ברישא והדר תן לה גט ואזל שליח ראשון ומינה שליח שני כיון דלא שינה שליח שני מדעתו

אבל בב"ד של ישראל. אע"ג דלא אמר בעצמן ולא יאמרו לעדים אחרים לחתום, דלאו בית דין מינייהו לגזות על אחרים אלא עדים שיעסו, וכגמרא מפרש על כתב הגט אם יסולו לגזות לסופר אחר לכתוב או הם עצמם לריכין לכתבו (לקמן סו.). **או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי.** הע"פ שהן דאחוין לעשות בית דין כיון דבהגיע אמר להו כתבו, לא ב"ד שיעסו אלא עדים (לקמן סו.). **כאן שנה רבי.** במשנה זו למדנו רבי שהתם המשניות, אין השואל רשאי להשאיל. דבטולהו שייך למימר אין לנוגו שיהא פקדונו ביד אחר (ב"מ כט:).

מוסף תוספות

א. וקס"ד דרשב"ג אפי' חלה קאמר. רשב"ם. ב. שגילה הבעל דעתו שאינו מקפיד. רשב"ם. ועי' מהרי"ט ש"ם. ג. דמשמע שגם הנתינה צריכין לעשות. מצינו למימר דלאו דוקא שיתנו הן עצמן, אלא. תוס' הרא"ש.

פסקי רי"ד

מתני' המביא גט בא"י וחלה הרי זה משלחו ביד אחר ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר. פי' בא"י שאינו צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם משלחו ביד אחר ועושה שליח מאליו שלא בב"ד. **אמר רב כהנא חלה תנן.** פי' דוקא אם חלה שהוא אנוס וה"ה נמי לכל האונסים אז משלחו ביד אחר אבל אם אין לו שום אנס לא ישלחנו ביד אחר. פשיטא חלה קתני מהו דתימא ה"ה אע"ג דלא חלה והאי דקתני חלה אורחא דמילתא קתני קמ"ל **תנן אמר לשנים תנו גט לאשתי אי לג' כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אינהו אין שליח לא.** פי' אם אמר לשנים תנו גט לאשתי ולא נתן להם גט עשאם עדים לכתוב גט וליתנו לאשתו ואע"פ שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ויכתוב או אם אמר לג' כתבו גט ותנו לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו הם בעצמם ולא יאמרו לאחרים לכתוב שהרי אמר להן כתבו אבל אם אמר לג' תנו גט לאשתי לאחרים ויכתבו ויתנו מפני שעשאן ב"ד ורשאין לעשות שליח אבל אין השליח יחיד עושה שליח ובמתני' הכי תנן הרי זה משלחו ביד אחר **אמר אביי התם משום בזיונא דבעל לא קפיד** פי' התם שמינהו שליח לכתוב הגט מ"ה אינו רשאי לומר לאחר שיכתוב שהוא בזיון לבעל שעליו מוטל לכתוב גט לאשתו דכתיב וכתב ונתן ואינו רוצה שידעו בו שאינו יודע לכתוב אבל הכא הולכת גט ליכא משום בזיונא דבעל ולא קפיד. **רבא אמר מילי נינהו ומילי לא מימסרן לשליח** פי' התם היינו טעמא דלא משוי שליח שלא מסר להם אלא דברים ואין בדברים כח להיותם חזורים ונמסרים לאחר אבל בכל דאית ביה משהא חזור ונמסר ולקמן בפרק האומר התקבל אמרינן כיון דמילי לא מימסרן לשליח אפילו אמר לג' תנו שעשאן ב"ד ואפילו אמר לב"ד הגדול שבירושלים אין רשאים לומר לאחרים

מוסף רש"י

אמר לשנים תנו גט לאשתי. אע"ג דלא אמר כתבו ותנו, הכי אלו יתמנו בעצמן ולא יאמרו לעדים אחרים לחתום, דלאו בית דין מינייהו לגזות על אחרים אלא עדים שיעסו, וכגמרא מפרש על כתב הגט אם יסולו לגזות לסופר אחר לכתוב או הם עצמם לריכין לכתבו (לקמן סו.). **או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי.** הע"פ שהן דאחוין לעשות בית דין כיון דבהגיע אמר להו כתבו, לא ב"ד שיעסו אלא עדים (לקמן סו.). **כאן שנה רבי.** במשנה זו למדנו רבי שהתם המשניות, אין השואל רשאי להשאיל. דבטולהו שייך למימר אין לנוגו שיהא פקדונו ביד אחר (ב"מ כט:).

עין משפט נר מצוה

לו א מיי' פ"ז מהל' גירושין ה"ד וסמ"ע סל' לה סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמא סעי' לח: לז ב מיי' פ"ט שם סמג שם טוש"ע שם סעיף לח:

לח ג ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף לח:

לט ה מיי' פ"ד מהל' זכייה הלכה י סמג עשין פב טוש"ע מ"מ סימן רמד:

מ ו מיי' פ"ח מהלכות שכירות הלכה ד סמג עשין עד טוש"ע מ"מ סימן שמב [וכרב אלפס ב"מ פ"ב עה:] ועוד שם פ"ג דף פ ע"א וכמ"ש שם פ"ב סימן יט):

מא ז מיי' פ"ח מהלכות שכירות שם סמג שם טוש"ע מ"מ סימן שז סעיף ד:

מב ח מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה לג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמא סעיף מה:

מג ט מיי' שם הלכה לה טוש"ע שם סעיף גח:

פסקי רי"ד (המשך)

לכתוב דמילי לא מימסרן לשליח: **מאי ביניייהו איכא ביניייהו שליח מתנה** פי' שאמר בעל הבית לשני בני אדם כתבו שטר מתנה לפלוני על שדה זו לאביי דאמר משום בזיון דבעל הכא ליכא למימר הכי שהרי אין עליו לכותבו דתנן והמקבל נותן שכר הלכך אם ירצו יאמרו לאחרים ויכתבו ולרבא דאמר משום דמילי נינהו שהרי מתנה נמי מילי נינהו שהרי לא מסר להם כלום ואל יאמרו לאחרים לכתוב ואותן אחרים אינן רשאין לכתוב שהרי לא הרשם בעל הבית: **כפלוגתא רב ושמואל אמר מתנה אינה כגט** [תרווייהו] בחדא שיטתא והלכתא כוותייהו והכי נמי אמרינן בפרק התקבל אמר שמואל הלכה כר' יוסי דאמר מילי לא מימסרן לשליח. ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ וכו': אר"ל **כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל ואין השוכר רשאי להשכיר** פי' שלא תאמר כבר קנאה בתוך ימי שאלתה או בתוך ימי שכירותה ורשאי להשאיל ולהשכיר לכל מי שירצה דלגבי דידיה השאיל והשכיר ולא לאחרים וה"ה נמי לשומר חנם אינו רשאי למסור לשומר אחר ומ"ה תני לא ישלחנו ביד אחר ולא משום ביטולי גיטא אתני דאע"ג דשלחו ביד אחר גיטא לא בטיל כל היכא דמטי חפצא לידיה דבעל בין ע"י שליח קמא בין ע"י שליח בתרא: **א"ל ר' יוחנן זו אפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותה שאין לו לאדם לעבור על דעתו של בעל למסור פקדונו ביד אחר אלא זמנין דגיטא נמי לא הוי נעשה כאומר לו אל תגרשה אלא בבית וגירשה אלא בימין וגירשה בשמאל** פי' קסבר רי' יוחנן האי דתני לא ישלחנו ביד אחר משום ביטולי גיטא

שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא. מסמע דוקא [א] שהקפיד על לקיחת החפץ תחלה פליגי אכל הב לה גיטא ושקול מינה חפץ לא ותימה דבפרק הכותב (כתובות דף פה.) אמרי' דלא שנא א"ל שקול שטרא והב ליה זוזי ולא שנא אמר ליה הב זוזי ושקול שטרא משלם דאמר ליה לתקוני שדרתיך ולא לעוותי כיון שהגיע לקיחת השטר אע"פ שהגיע לבסוף ויש לומר דשאני התם שפרעון המעות תלוי בשטר והגזכרת לקיחת השטר גלי דעתיה שיהא שלא יאמרו סיטרא ניהו [ב]:

רבי יוחנן פוסל בו וכ"ש בשלוחו.

פי' בקונטו' דקפידת הבעל אינו אלא שלא יאמר החפץ ביד האשה אבל במה שאמר ליה שיטול הימנה חפץ והוא משלח ביד אחר אין הגט נפסל ולא יאמרו ביד אחר דקתני ממתניתין היינו טעמא שמא לא ימסור לשני דבריס כהוייתן או השני לא ידקדק בהן ויפסול הגט ולפי זה הא דקתני אין רלונו שיהא פקדונו ביד אחר היינו ביד אשתו וזה נראה דוחק וגם זה דוחק דלא יאמרו ביד אחר שלא ישכח לומר כאשר אמר הבעל ונראה לריב"א דכשאמר שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא שמוקה שליחות הגט בחפץ פוסל ר' יוחנן נמי כשמשלח ביד אחר אפי' לא שינה שליח השני מדעת הבעל ונטל ממנה החפץ קודם נתינת הגט דכיון שמוקה שליחות הגט בחפץ כל מה שמשנה מדעת הבעל בחפץ נפסל הגט והכי פי' רבי יוחנן פוסל בו בשליח ראשון כששינה וכ"ש בשלוחו ואפי' אלא שינוי ולא יאמרו ביד אחר אפי' לא שינה דקפיד הבעל שיגיע רלונו שיהא פקדונו ביד אחר פי' ביד השליח השני ור"ל כו' כדפי' בקונטו': **הבי** גר' ר"ת א"ר אשי מאי טעותא מי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את. וקאמי רב אשי לפרש מאי טעותא ונב' הלשונות [ו] רב אשי מכווניס [ד] ולא קאי א"ד אלא אמילתא דרבא: מי

שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא ואזל איהו ויהיב לה גיטא והדר שקל מינה חפץ רבי יוחנן [א]פוסל בו וכ"ש בשלוחו וריש לקיש מכשיר בשלוחו וכ"ש בו: **מתני'** [ב]המביא גט ממדינת הים וחלה עושה [ג]שליח בב"ד ומשלחו ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ואין שליח אחרון צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא אומר שליח ב"ד אני: **גמ'** אמרו ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מרבי אבהו שליח דשליח משוי שליח או לא אמר להו הא לא תיבעי לכו מדקתני אין השליח האחרון [ג]מכלל דמשוי שליח אלא כי תיבעי לכו כי משוי שליח בב"ד או אפילו שלא בב"ד אמרו ליה הא [ד]לא מבעיא לן מדקתני אלא אומר שליח ב"ד אני רב נחמן בר יצחק מתני הכי אמרו ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מר' אבהו שליח דשליח כי משוי שליח בב"ד או שלא בב"ד אמר להו ותיבעי לכו אי משוי שליח בעלמא אמרו ליה הא לא קא מיבעיא לן דתנן אין השליח האחרון מכלל דשליח משוי שליח אלא כי קא מיבעיא לן בב"ד או שלא בבית דין אמר להו הא נמי לא תיבעי לכו [ה]דקתני אלא אומר שליח ב"ד אני אמר רבה [ו]שליח בא"י עושה כמה שלוחין אמר רב אשי אם מת ראשון בטלו כולן אמר מר בר רב אשי הא דאבא דקטנותא היא אילו מת בעל מידי מששא אית בהו כולהו מכח מאן קאתו מכח דבעל קאתו [ז]איתיה לבעל איתנהו לכולהו ליתיה לבעל ליתנהו לכולהו והוא גברא דשדר לה גיטא לדביתהו אמר שליח לא ידענא לה אמר ליה זיל יהביה לאבא בר מניומי דאיהו ידע לה וליזיל וליתביה ניהלה אתא ולא אשכח לאבא בר מניומי אשכחיה לרבי אבהו ורבי חנינא בר פפא ור' יצחק נפחא ויתיב רב ספרא גבייהו אמרו ליה מסור מילך קמי דידן דכי ייתי אבא בר מניומי ניתביניה ליה וליזיל וליתביניה לה אמר להו רב ספרא [ח]והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא איכסופו אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי א"ר אשי במאי קפחינהו מי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את איכא דאמרי אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי בטעותא א"ר אשי מאי טעותא מאי קא אמר ליה אבא בר מניומי ולא את ההוא גברא דשדר לה גיטא לדביתהו א"ל לשליח לא תיתביה ניהלה עד תלתין יומין אתנים בגו תלתין יומין אתא לקמיה דרבא אמר רבא חלה טעמא מאי משום דאנוס הואי נמי אנוס הוא [ט]אמר ליה מסור מילך קמי דידן דלבתר תלתין יומין משוינן שליח ויהיב ליה ניהלה א"ל רבנן לרבא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא אמר להו [י]כיון דלבתר תלתין יומין מצי מגרש כשליח שניתן לגירושין הוא וליחוש שמא פיים מי לא תנן [יא]מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד יב"ח ומת בתוך יב"ח הרי זה גט והוינן בה וניחוש שמא פיים ואמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי [יב]איכסיף לסוף איגלאי מילתא דארוסה הואי אמר רבא [יג]אם אמרו בנשואה יאמרו בארוסה אמר רבא הא ודאי קא מיבעיא לן כי

הכי גרסינן **ואמר רבה בר' נחמני.** בפני בית דין בשעה שמסרו לשליח הרי היא נאמנת עלי כמלה עדים לעולם אם אעברע לומר גט ישן הוא הריני מאמינה לאמר שלא באתי בתוך הזמן אגלה וכיון דמעיקרא הימנה מו לא מהימן לעברע וכל שכן דאמן לא ליקו ולעברע אלמא טעמא דאמר הכי אבל המי אמר הכי לימוש: **אם אמרו בנשואה.** שהביבה עליו ומחזר לפייסה:

ואזל איהו ויהיב לה גיטא. בריש דיכי אמר ליה שקול חפץ בריש קפיד איהו שהיה בדעתו לעכב הגט אם לא תתן לו החפץ ולרדומה בעיגונא עד שתתן הלכך הגט תלה בחפץ בדבר זה וזה אם אינה נעשה כמי שאמר לו אל תגרשנה אלא בבית וגרשה בעלייה הלכך ר' יוחנן פוסל בו בשליח ראשון וכ"ש בשלוחו והיינו דקאמר זימנין דגיטא נמי לא הוי הלכך תנא בתתני' לא ישלחנו ביד אחר שמא כשימסור ראשון שליחות שליחות לשני לא ימסור לו דבריס כהוייתן או השני לא ידקדק בהן ויהא משנה ומיפסיל גיטא וריש לקיש מכשר כו' קסבר לאו קפידא הוא אלא אורחא דמילתא קאמר ליה: **מתני' עושה בב"ד שליח ומשלחו.** שלריך הראשון לומר בפניהם בפני נכתב ובפני נחתם לפי שהאחרון לא יוכל לומר: **שליח ב"ד אני.** ומסתמא ב"ד עשו הדבר בהכשירו: **גמ' שליח דשליח.** השליח השני שנעשה בב"ד: **האחרון.** ולא תנן השני: ס"ג **אלא כי תבעי לכו בב"ד או אפי' שלא בב"ד: עושה כמה שלוחין.** ראשון לשני ושני לשלישי וכן לעולם ואין לריך ב"ד הואיל ואין הראשון לריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם נמי ס"ל דאמר אלא אם מת ראשון: **אם מת ראשון.** עד שלא הגיע הגט לידה: **בטלו כולן.** קסבר מכחו בלו: **דקטנותא היא.** בקטנותו אמר אבי שמועה זו שיש להשיב עליה: **לא ידענא לה.** אינו מעכיה: **מסור מילך קמן.** אמור דבכי שליחותך בפניהן ותן לנו הגט ואמור בפני נכתב ובפני נחתם ואנו נמסרנו לו ויהיה שליח ב"ד: **והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא.** השליח הזה לא נעשה שליח לגרשה אלא למוסרו לאבא בר מניומי הלכך לאו בתמקום בעל קאי למוסרו ליד אחר: **קפחינהו.** קטע רגליהם שלא ימצאו רגלים לדבריהם: **מאי קפחונא.** הלא אינה תשובה דמי אמר ליה בעל אבא בר מניומי יגרשנה ולא אתה אי הוה אמי ידע לה הרי לוהו תחלה לגרשה. לשון קיפוח דטרוגליי"ל שמקצרו מלמטה: **אילא דאמרי.** דרבא אמר שאינה תשובה אלא בטעות קפחם ואמר (ליה) [ט] רב אשי מאי טעותא שפיר קפחינהו: **מאי קאמר ליה.** בעל: **אבא בר מניומי יגרשנה ולא אתה.** מאחר שאינך מכירה הוא יהא שליח מעתה ולאו את. בלישנא קמא גרסינן מי אמר ליה בלישנא בתרא גרסי' מאי קאמר ליה: **איכפים.** שליח: **בגו תלתין.** אלא יוכל ליקח אחר בלשים: **שליח שלא ניתן לגירושין הוא.** כתוב בלשים: **וליחוש.** שמא בא בעל אלא כתוב בלשים ונמייחד עמה ופייסה ובעל והוי גט ישן: **ליחוש שמא פיים.** כתוב י"ב חדש שים שהות הרבה לבא. ואין זה דומה לשולח גט ממדינת הים ואינו מגיע לזמן שנשתוו לאמר שלא באתי בתוך הזמן אגלה וכיון דמעיקרא הימנה מו לא מהימן לעברע וכל שכן דאמן לא ליקו ולעברע אלמא טעמא דאמר הכי אבל המי אמר הכי לימוש: **אם אמרו בנשואה.**

ולבתר תלתין יומין משוינן שליח וממטי ליה ניהליה ומכאן מוכיח שב"ד ממנין השליח השני ולא שליח ראשון ומ"ה תנן שליח ב"ד אני אמרי ליה רבנן לרבא **והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא** פי' בתוך ל' יום אמר להו רבא כיון דלבתר תלתין יומין מגרש שליח שניתן לגירושין הוא: **וליחוש שמא פייס** פי' שמא בא הבעל אצלה בתוך ל' יום ונתייחד עמה ופייס ובעל ואם בעל בתוך ל' יום בטלה שליחותו של שליח אחרי שנתפייס עמה ובא עליה ושוב אין שליח זה יכול לגרשה דבטלה שליחותו אבל בעל בודאי יכול לגרשה בו דדוקא שליחות השליח בטלה אבל גט בדקאי קאי וכיון דיהבייה בתר דבא עליה מפקיע קדושיה אבל מיהו גט ישן הוי דאיכא למיחש שמא יאמרו גיטה קודם לבנה אבל אם גרישה בו תינשא לכתחלה. **מי לא תנן מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט והוינן בה וליחוש שמא בא עליה** פי' אחרי שיש שהות הרבה לבא ליחוש שמא בא וביטל תנאו ולא דמי לשולח גט ממדינת הים ואינו קובע זמן לשהותו בידם דהתם ליכא למיחש שמא בא ופייס דמימר אמר השליח קידמני וכבר הגיע הגט לידה ולא עקר נפשיה מספיקא: **ואמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי** פי' באומר בפני ב"ד בשעה שמסרו לשליח הרי היא נאמנת עלי כ"ק עדים אם אעברע לומר

אלמא צריך האחרון שבהם לומר שליח ב"ד אני וש"מ שאינו עושהו אלא בב"ד: **אמר רבא שליח בא"י עושה כמה שלוחים** פי' ראשון לשני ושני לשלישי עד לעולם ואין צריך ב"ד הואיל ואין הראשון צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם [אין] האחרון צ"ל שליח ב"ד אני ובמדינת הים הנן במתני' דעושה כמה שלוחים מדתני אין שליח האחרון אבל בא"י לא תנן דשליח שני עושה שליח שלישי והוה אמינא דוקא במדינת הים שנתמנה שליח שני בפני ב"ד אלים לשווייי שליח שלישי אבל בא"י שלא נתמנה אלא בינו לבינו הוה אמינא דלא [יכול] למיעבד שליח שלישי קמ"ל רבא דעושה כמה שלוחים: **אמר רב אשי ואם מת ראשון בטלו כולם** פי' אם מת שליח ראשון קודם שיגיע הגט ליד האשה בטלו כולם דמכח קמא קאתו: **אמר מר בר רב אשי הא דאבא דקטנותא הוא** אילו מית בעל מידי אית בהו מששא כולהו מכח בעל קאתו איתיה לבעל איתנהו לכולהו ליתנהו לבעל ליתנהו לכולהו וכן הלכה: **ההוא גברא דשדר גיטא לדביתהו** אמר ליה שליח לא ידענא לה א"ל זיל יהביה לאבא בר מניומי דהוא ידע בה וליתביה ניהלה **אתא ולא אשכחיה לאבא בר מניומי יתיב ר' אבהו ור' חנינא ר' יצחק נפחא ויתיב רב ספרא גבייהו אמרי ליה מסור מילך קמן דכי אתי אבא בר מניומי ניתביה ניהלה** פירוש השליח היה אנוס לילך לדרכו ולא היה יכול

עין משפט נר מצוה

מד א מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה לא ע"ש סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמא סעיף ג:

מה ב מיי' שם פ"ז הל' כ סמג שם טוש"ע שם סעיף מ וסימן קמב סימן ט:

מו ג ד ה מיי' שם הל' ד [וכ"ל] סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קמא סעי' מ:

מז ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף מא:

מח ז מיי' פ"ט מהלכות גירושין הלכה [לא] לט סמג עשין נ טוש"ע שם סעיף לו:

מט ח ט י מיי' שם הלכה מ [מא] טוש"ע שם סעיף לז:

כ [מיי' שם הלכה יא]:

פסקי רי"ד

של בעל הבית אלא תחלה קבל החפץ ואחר נתן לה הגט גט מעליא הוי אלא כי פליגי היכא דא"ל שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא דזה מינה שליח שני ואזל שליח שני ויהב לה גיטא והדר שקיל מינה חפץ ר' יוחנן פוסל בו וכ"ש בשלוחו דקפידא הוי ומעביר על דעתו הוי שהוא סבר לעכבה בענין הגט עד שתתן לו החפץ ודוקא קא"ל הכי שלא יעבור על דבריו הלכך היכא דשינה אע"ג שהגיע חפצו לידו קפידא הוי ולא הוי גיטא מפני שעבר על דעתו וכ"ה קתני לא ישלחנו ביד אחר שמא ישנה שליח שני מדברי הבעל הבית ור"ל מכשיר בשלוחו וכ"ש בו דקסבר ר"ל אין דעתו של בעל אלא שיגיע חפץ לידו ולא תעכבנו האשה וכיון שהגיע חפצו לידו אע"ג דיהב לה גיטא ברישא לא הוי שינוי ומעביר על דעתו וקי"ל דכל ר"ל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן: **מתני'** המביא גט ממדינת הים וחלה עושה ב"ד ומשלחו ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ואין השליח האחר צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא אומר שליח ב"ד אני. פי' אם חלה או נאנס ואינו יכול ללכת ורוצה למנות שליח צריך למנותו לפני ב"ד מפני שצריך לומר בפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ולקיימו הוה השליח האחרון אינו יכול לאומרו וכבר איפלגו ר' יוחנן ורבי חנינא לעיל (ה:) ואמרינן התם דס"ע שלשה מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא ובצירוף השליח עם שנים אמרינן פליגי והכא נמי מ"ד בפני שלשה מפרש מתני' ב"ד עמו שיהו שנים והוא הרי שלשה: **אמרי ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מר' אבהו שליח [דשליח] משוי שליח או לא** א"ל **הא לא תיבעי לכו מדקתני אין השליח האחרון מכלל דמשוי שליח** פי' מדלא תני שליח שני ותני שליח האחרון ש"מ דמצי משוי **כי תיבעי לך בב"ד או שלא בב"ד.** פי' מי אמרינן כיון שאין צריך השני לומר בפני נכתב ובפני נחתם אינו צריך ב"ד או דלמא כיון דהוא צ"ל שליח ב"ד אני שוה דבור זה כמו בפני נכתב ובפני נחתם. **אמרו ליה הא נמי לא תיבעי** (לכו) **[לך]** דקתני אלא אומר שליח ב"ד אני (כר"ש)

פסקי רי"ד (המשך)

להמתין עד שימצא אבא בר מניומי ואמרי ליה מסור דברי שליחותך בפניהן ואמור בפני נכתב ובפני נחתם ואע"פ שאינו תלוי בזה, החפץ בגט והגט בחפץ. ריטב"א ד. ורב אשי בין לל"ק בין לל"ב ס"ל דבטעות קפחינהו ושליח שניתן לגירושין הוא, דמי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את. רשב"א.

פסקי רי"ד

ס"ל עושה ב"ד ומשלחו, ב) בכת"י הא נמי לא, ג) [נדרים כ:, ע"ז נ:.] לקמן עו: כתובות נ:, ד) לקמן עז:, ה) רעי' רש"ש, ו) נראה שצ"ל דברי רב אשי. יעב"ץ.

גליון הש"ס

גמ' **והא שליח שלא** ניתן לגירושין. עיין לעיל דף כד ע"ל תד"ה וכי מטיה: **שם** איכסיף לסוף איגלאי. עיין לקמן עז ע"ב ב"מ נז ע"ל ע"ז דף כב ע"ל:

לעזי רש"י

דיטרונגייי"ר. לקטוע.

מוסף תוספות

א. דא"ל הכי, דגלי דעתי'. תוס' מג"ש. ב. אבל הכא זה אינו תלוי בזה, החפץ בגט והגט בחפץ. ריטב"א. ד. ורב אשי בין לל"ק בין לל"ב ס"ל דבטעות קפחינהו ושליח שניתן לגירושין הוא, דמי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את. רשב"א.

מסורת הש"ס

1) [נראה שצ"ל דברי רב אשי. יעב"ץ]

כי משוו ב"ד שליח בפניו דשליח קמא לו אפילו שלא בפניו כגון זה שהוא אונס ואינו יכול לעכב כאן וילך לדרכו: **מברא.** מעבר המים שלא מצא את המעבורת: **לא שמיה מתיא.** דלא מטי עד הכא ואין טענת אונס בתנאי גיטין למימר מאיסנא. א"נ יש אונס בגיטין הא אוקימנא בשמעתא קמייתא דכתובות[ה] דהאי אונסא דשכיח הוא ואיצטי ליה לתנויי: **ליהוי גיטא.** מעכשיו[ו] אמסור לה גט על תנאי זה אי לא אפיים לה: **פייסה.** בדברים והרבה עליה ריעים ולא נתרצתה להשליח אתו: **מי יהב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסא.** וכיון שלא עשה כן נמצא שלא פייסה ואע"פ שאין לו לא אמרינן אינס בתנאי של גט והוי גיטא: **אמו תרקבא דדינרי בעי למיהב לה.** והרי אין לו ואונס הוא דהא פייסה במה שבידו לעשות ולא איפייסא ולא הוי גיטא דיש אונס בגיטין: **הא דאמר כו'.** פלוגתא דתרי ליתני ואליבא דרבא היא במסכת כתובות בשמעתא קמייתא[ז]: **מתני' דיום מפריש עליהן מחלקן.** המלוה הזה כשיפרש תרומותיו ימכור התרומה ויעבד הדמים לעצמו בפרעון החוב זה בשביל הכהן וכן המעשר ראשון בשביל לוי והמעשר עני בשביל עני והמעשרות יעבד ויאכל אלא שמפרש מעשר מן המעשר לכהן שהן[ח] מותרין לזרים מכיון שאין כאן גזל מתנות שכבר נתן דמיהם לכהן זה וכשעת ההלואה פסק להם דמים: **ליטול רשות מן היורשין.** מפני שאין חוב זה מוטל עליהן לפרוע יטול מהם רשות אם רוצים שיתקבל חובו בשבילם יעכבם ממעשרות עצמו: **אינו צריך ליטול רשות.** דיש כח לב"ד להטיל חוב זה על כל הכהונה והלויה לפי שתקנתם הוא שימצאו מעות להלוותה: **גמ' ואע"ג דלא אתו לידיה.** בתמיה אע"פ שאינו נותנן לכהן ויחזירם לו קתני מתני' דיפרש עליהן וכיון דלא מטו לידיה מאן זכי ליה להאי כהן הך תרומה שיקבלנה זה בחובו והיאך יצא ידי נתינה: **במלרי לחוב.** כמו איש מאת מכרו (מ"ב יב) שהם מכיריו ואוהביו לאינו רגיל לתת תרומות ומעשרות אלא לכהן זה הלכך כיון דמלאת דפשיטא היא לגדיהו יהיב להו אסתי להו שאר כהני דעתייהו והוה כמאן דמטו לידייהו דהני: **במזבח הכהן ואע"י אחריס.** כשהוא מפרש מוסרו למעשרות ביד אוהבו ואומר זכי במעשר זה לפלוני לוי והוה ליה כמאן דמטא לידיה ואחר ומחזירן לו: **עשו אם שאינו זוכה כזוכה.** במקומות הרבה מפני תקנה עשו כן לרבי יוסי. בהיזקין (לקמן דף מט:) עני המנקף בראשם הזית ומלודות חיות ועופות ומצילת מרש ובכורות (דף יח:) כל שאחליפו ביד כהן פטור מן המתנות ובגמרא דשנים אוחזין (ב"מ דף יב.) השוכר את הפועל ילקט בנו אחריו דלקח על פי שאין זכיה לקטן עשאוהו כזוכה וכולן י"ל מפני תקנה עשו: **כשער הזול.** שאם יוחלו חיטין בשעת הפרשת תרומות אקבלם באותו השער של שעת הפרשה: **ואין בו משום רבית.** בשאר פוסקין בעינן עד שיגלה השער וכאן פוסק בשעת הלואה בכך וכך אף על פי שלא יגלה השער: **ואם בא לחזור.** לקמן מפרש: **נפייאשו הבעלים.** כגון שהלוהו כדי שיעור תרומות שנה זו ועל מנת לקבלם בשנה זו וראה שנשתדפו שדותיו ונתייאש מאותה הלואה ואמר ווי לאסרון כיס ואחר כך חזרו ונתקנו אין מפרש עליהם דיאוש דבר האבוד הוא: **פוסק עמהם כשער הזול פשיעא.** בכל תנאי גמי אם בא לפסוק כשער הזול מי יימחה בידו גבי שאר פוסקין על הפירות גמי הכי תניא בחיזקו נשך (ב"מ דף עב.): **כמי שפסק דמי.** וה"ק הפיקוח שהוא פוסק עמהן כשער הזול הוא שאם יוחלו מדמיהם הללו שהוא פוסק בשעת הלוואה יקבלם כשער הזול: **דבי ליה.** כגון אם נשתדפו שדותיו: **לא קרינא ביה לא יגוש.** שאינו יכול לתובעו כלום: **בעל הבית.** אם בא לחזור בכהן אין יכול שהרי כספו בידו וזה לא היה לו למשוך ממנו כלום דלימא ליה לא משכתי: **אבל כהן חוזר בו.** דכיון דעשאוהו כזוכה יכול לטעון לא משכתי ממני פירות: **לא קריבא דאקנה.** בשעה שייבשו ונתייאש כבר עלו בקנה: **מהו דימא קנאה מילתא היא.** דמשעלו בקנה אם מתייבשים חוזרים ומתקנים ומלתא דלא שכיחא הוא שיהו מתקלקלין לגמרי ולא הוי מעליא קמ"ל: **לוחו השבט.** שהקרוב להם בלוחו השבט ראוי ליורשם וכל לוויים זוכין במעשרות לפיכך יעבוד זה את המעשרות בשביל הקרוב להם בלוויה: **בחזקת עניי ישראל.** הכא ליכא למימר בחזקת יורשין שמא יורשים עשירים הם אבל בחזקת שאר עניים יפרים ויעבדם דהואיל ותקנת עניים הוא שיתן להו לכל עניי ישראל שתהא דת זו נוהגת בישראל כדי שימצאו מלוים להם כשיצטרכו הלכך כי גבי משאר עניים לאו גוזל את העניים הוא:

עניי

מי יהיב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסא. אע"ג דלית ליה מין

טענת אונס בגיטין והוי גט ופ"ת וכי יהב לה נמי תרקבא דדינרי אמאי לא הוי גיטא הא לא איפייסא ואור"י דאי לא פייסא לה ממש אם לא אטרח לפייסה בדבר גדול ואי יהב לה הרי טרח לפייסה וקיים תנאו אע"פ שלא נתפייסה: **במכרי לא קתני.** אע"ג דמזכה נמי לא קתני מ"מ ניחא ליה לאוקומי במזכה דאיירי בכל כהנים ומאן דמוקי לה במכרי משום דמזכה לא קתני אע"ג דמכרי נמי לא קתני משמע ליה מפרישין עליהן סתם בלא שום זיכוי: **כיחידאה לא** מוקמינן. אע"ג דשמואל פסיק בפ"ק דב"מ (דף יב.) כרבי יוסי דעשו את שאינו זוכה כזוכה מכל מקום מסתבר ליה לאוקומי מתניתין[ט] אפילו כרבנן[י]: **ופוסק** עמהן כשער הזול. דלמפ' דלאע"ג דלא פסק כמי שפסק דמי ואין בו משום רבית אפילו פוסק הרבה פחות משער הזול: **הא** קמ"ל אע"ג דלא פסק בו. ופ"ת הא נמי פשיטא דבפרק איזהו נשך (שם דף עב.) אמר ר' יהודה שיכול לומר לו תן לי כזה או תן לי מעותי וי"ל דהתם שאומר לו בשעת הזול אבל הכא אפילו שתק עד שהוקר השער: **כיון דבי לית ליה לא יהיב ליה בו.** והא דאסר רב בפרדיסא באיזהו נשך (שם דף עב.) אע"ג דאין ביה תיובתא הכא התירו משום תקנת כהן: **לא שנו אלא בעל הבית בכהן.** אפילו לרבנן דפליגי אדבי שמעון בפ' הזהב (שם דף מד.) ולית להו כל שהכסף בידו יצא ידו על העליונה הכא לא גרע מכי לית ליה לא יהיב אי נמי כדפירש בקונטרס דהכא דאין לו למשוך ממנו כלום לא מצי הדר ביה:

איכא

רבית[ס] ואין שביעית משמטתו ואם בא לחזור אינו חוזר נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהם לפי שאין מפרישין על האבוד אמר מר פוסק עמהם כשער הזול פשיטא הא קא משמע לן אף על פי שלא פסק כמי שפסק דמי ואין בו משום רבית מאי טעמא כיון דבי לית ליה לא יהיב ליה כי אית ליה נמי אין בו משום רבית ואין שביעית משמטתו דלא קרינא ביה[ז] לא יגוש ואם בא לחזור אינו חוזר אמר רב פפא[ב] לא שנו אלא בעל הבית בכהן אבל כהן בבעל הבית אם בא לחזור חוזר דתנן[ג] נתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו: נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהן לפי שאין מפרישין על האבוד: פשיטא לא צריכא[ד] דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא היא קמ"ל: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר[ה] המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בבית דין ומת מפריש עליו בחזקת עניי ישראל ר' אחי אומר בחזקת עניי עולם מאי ביניייהו

איכא

מעות להלוואה בשעת דוחקם ומקשי ואע"ג דלא אתו לידיה פי' אע"פ שלא באו התרומות והמעשרות ליד כהן מעכבן לעצמו בתמיה כיון דלא אתו לידיה מאן זכי ליה להאי כהן שיהא שלו ויתפסם בה בחובו ונמצא שלא קיים מצות נתינה אמר רב **במכירי כהונה ולויה** פי' כמו איש מאת מכרו שהם מכיריו ואוהביו ואינו רגיל ליתן תרומותיו ומעשרותיו אלא להם הלכך כיון דמילתא פשיטא היא דלדידהו יהיב להו אם הלוהו שאר כהנים ולוים אסחו דעתא עלייהו והוי כמאן דמטו לידייהו דהני אבל לשאר כהנים ולוים שאינן מכיריו אסור לעשות כן ושמואל **אמר במזבח** להן ע"י **אחר** פי' מפרישם ומזכה להן על ידי אוהביו ואומר להן זכה בעבורם וזכין לאדם שלא בפניו וקיים בה מצות נתינה וחזור ונוטל בעבור חובו: **תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בפני ב"ד** ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בפני ב"ד ומת מפרישין עליהן בחזקת עניי ישראל

מצי משוו ליה כגון זה שאינו יכול להתעכב וילך לדרכו בתר **דבעיא הדר פשטה בין בפניו בין שלא בפניו** שלחו מתם בין בפניו בין שלא בפניו: **ההוא דאמר להו אי דלא אתינא עד דתלתין יומין ליהוי גיטא אתא ופסקיה מעברא אמר להו חזו דאתאי אמר שמואל לא שמיה מתיא** פי' לא מצא המעבורת לעבור והיה אנוס וק"ל אין אונס בגיטין כדאמרינן לקמן מ"ה אמר שמואל לא שמיה מתיא והגט בטל ולא מצי למימר אנוס אני: **ההוא דאמר להו אי לא מיפייסנא לה עד דתלתין יום ליהוי גיטא מעכשיו פייסה ולא איפייסה** פי' התנה עמו שאם לא יפייס אותה עד ל' יום שיהא גט מעכשיו וחזר אחריה והרבה עליה ריעים כדי שתתפייס עמו ולא נתרצת והיה טוען ואומר בכל כחי פייסתיה וכל מה שהיה לי לעשות עשיתי והגט הוא בטל שהרי כך אמרתי אם לא אפייסנה יהא גט והרי פייסתיה והיא לא נתרצית **אמר רב יוסף מי יהב לה תרקבא דדינרי ולא איפייסה** פי' כיון שאמר אם לא אפייסנה יש

ג) כתובות ב: [לקמן לד: נדרים מז:], ד) [כתובות ב: לקמן לד.], ה) בכורות יח. ב"מ יב:, ו) [תוספתא פ"ג], ז) [תוספתא ו) [תענית יט. ע"ש בתוס' ופכ"ש ל"ק], ח) [תוספתא ריש פ"ג ע"ש], ט) [דף ב:], ע) ומסר. רש"ל י) [דף ב:], יא) במ"א: שיהא, יב) [ועיין היטב תוספות ב"מ יב. ד"ה ואמר שמואל ותוספות כתובות יח. ד"ה עמון],

תורה אור השלם

1. וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל בַּעַל מַשֶּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ לֹא יִגֹּשׂ אֶת רֵעֵהוּ וְאֶת אָחִיו כִּי קָרָא שְׁמִטָּה לַיְיָ׃

דברים טו ב

גליון הש"ם

גמ' ביחידאה לא מוקמינן. עי' פאה פ"ק מ"ב וכר"ש שם: **שם ואין** שביעית משמטתו. עי' כרא"ש פ"ק דמכות סימן ג: **תוס'** ד"ה ביחידאה **וכו' אפ'** ברבנן. עיין לעיל דף יג ע"א תוס' ד"ה ואם:

מוסף רש"י

ופסקיה מברא. הנהר הפסקיה שהיה המעבורת מצד השיר ולא יכול לעבור (כתובות ב:). **חזו דאתאי.** שבאתי (שם). **לא שמיה מתיא.** וזהו גיטא ואם נלתה מיגמא נאמר וגם לכהונה נפקלת מהיום **תרקבא.** אלי פאה אדי וקב. (יומא יח.). **דינר.** זהובים. (שם). **אין אונס בגיטין.** אין טענת אונס בגיטין (שם). **במכירי כהונה.** שאנשי העיר קרוביו ומכירין כהן זה ומזכין לו זיכוי במתנות בהמותהן מיד כשנשחטו קודם שהופרש מן הבהמה. (רשב"ם ב"ב קכג:). **עשו שאינו זוכה כזוכה.** אע"פ שלא זכה כהן בהאוך דהא לא נמא לידיה מעולם עשאוהו כאילו זכה. (בכורות יח.) **נתן לו מעות כו' יכול להחזיר בו.** זה חזה (ב"מ מד.). **דאקון.** שעלו בקנה שנתקנו מעט לאחר שנתייבשו. (תענית יט.).

פסקי רי"ד

פייסתי' הרינו מאמינה לומר שלא באתי בתוך זה הזמן אצלה וכיון דמעיקרא הימנה תו לא מהימן לערער וכ"ש דאגן לא ניקום ונערער אלמא טעמא דאמר הכי אבל האי דלא אמר הכי ליחוש **אכיסף לסוף** איגלי מילתא דאריסה הות אמר **רבא אם אמרו בנשואה** דחביבה עליו ומחזר לפיים **יאמרו באריסה** שאינה חביבה עליו כ"כ **אמר רבא אי קשיא לי הא קשיא לי כי משוו ב"ד שליח שני בפניו** או דלמא **שלא בפניו** פי' כי משוו ב"ד שליח שני בפניו של השליח ראשון משוו ליה או דלמא שלא בפניו נמי

פסקי רי"ד (המשך)

לו לפייסה עד שתתפייס והיא לא נתפייסה בדברים אי הוי יהיב לה תרקבא דדינרי הוה מפייסה א"כ נמצא שלא פייסה והגט גט הוא ואי אמרת אונס הוא שהרי אין לו תרקבא דדנרי אין טענת אונס בגיטין הלכך כיון שלא פייסה עד שתתרצה ותתפיים עמו [הוי] גט ואינו יכול לטענן בכל כחי פייסתיה ואנוס אני: **מתני' המלוה מעות** את הכהן ואת הלוי ואת העני לאחר שיגיע עליהן מחלקן מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין ואינו חושש שמא מת הכהן או הלוי או העשיר העני המתו צריך ליטול רשות מן היורשים אם הלוון בפני ב"ד אינו צריך ליטול רשות מן היורשין: **גמ'** ואף על גב דלא אתו לידיה אמר רב במכרי כהונה ולויה ושמואל אמר במזבח להם ע"י אחרים עולא אמר הא מני ר' יוסי היא דאמר עשו את שאינו זוכה כזוכה כולהו כרב לא אמרי במכרי לא קתני כשמואל לא קאמרי במזבח לא קתני כעולא נמי לא אמרי כיחידאה לא מוקמינן ת"ר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש עליהן מחלקן מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין ופוסק עמהן כשער הזול ואין בו משום רבית ואין שביעית משמטתו ואם בא לחזור אינו חוזר נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהן לפי שאין מפרישין על האבוד אמר מר פוסק עמהם כשער הזול פשיטא הא קא משמע לן אף על פי שלא פסק כמי שפסק דמי ואין בו משום רבית מאי טעמא כיון דבי לית ליה לא יהיב ליה כי אית ליה נמי אין בו משום רבית ואין שביעית משמטתו דלא קרינא ביה לא יגוש ואם בא לחזור אינו חוזר אמר רב פפא לא שנו אלא בעל הבית בכהן אבל כהן בבעל הבית אם בא לחזור חוזר דתנן נתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו: נתייאשו הבעלים אין מפריש עליהן לפי שאין מפרישין על האבוד: פשיטא לא צריכא דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא היא קמ"ל: תניא ר' אליעזר בן יעקב אומר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בב"ד ומתו מפריש עליהן בחזקת אותו השבט ואת העני בבית דין ומת מפריש עליו בחזקת עניי ישראל ר' אחי אומר בחזקת עניי עולם מאי ביניייהו

איכא

עין משפט

נ א מיי' פ"ז מהלכות גירושין הלכה כב סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמב סעיף י:

נא ב ג מיי' פ"ט שם הלכה ח סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קמד סעיף ח:

נב ד מיי' פ"ז מהל' מעשר הלכה ה סמג עשין קלה:

נג ה מיי' שם הל' ז:

נד ו ז מיי' שם הל' ו: ח [מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה ג']:

נה ט י כ מיי' שם הלכה ז:

נו ל מיי' פ"ג מהלכות מכירה הלכה ד ופ"ז הלכה ח סמג עשין קמ טוש"ע ח"מ סימן קלח סעיף ח וסי' רל סע"ח: